

Editorial
Към читателя

УВАЖАЕМИ ЧИТАТЕЛИ,

Многобройните измерения на рисковото общество, отбелязвани от съвременни мислители като Улрих Бек и Антъни Гидънс, днес се разширяват и ускоряват. Живеем във време, в което кризите не просто се редуват, а се застъпват и изострят до краен предел. Тази ситуация носи риск и за философията. От една страна, рискът е заложен от склонността на индивидите днес да дават преимущество на фактите пред критическото им осмисляне. От друга страна, обучението по философия, както и по социалните и хуманитарните науки, често се възприема просто като брънка от веригата на бизнеса и пазара на труда.

Съществуваме в медиен свят на полифония от зашеметяващи количества (често некачествена) информация, неспирно бърбене, лееща се отвсякъде реч на омразата, фалшиви новини, океани от образи. Дезинформацията, пропагандата, кражбата на лични данни се превръщат във всекидневие. За да се ориентираме в тази реалност, имаме постоянна нужда от дисциплинирано мислене, способност за интерпретация, ясен език. Необходимо е разширяването на обхвата на философските изследвания към нови, актуални въпроси, които да са релевантни към днешните проблеми. Всичко това се налага от една от най-фундаменталните характеристики на философията, а именно, че тя е отворена – включва съмнения и въпроси, включително и към себе си.

Наред с това, ако отместим погледа си от застъпващите се кризи, ще установим, че живеем във време на вълнуващи нови технологии – виртуални, добавени, алтернативни реалности, които стават ключови за идентичността и определящи за общностите и публиките. Така, наред с централните теми във философията (метафизика, епистемология, етика, естетика и т.н.), днес се очертават хибридни полета за философската мисъл. В този план философията стимулира критическото мислене за проблеми, които съпътстват всекидневието и става инструмент за разбиране на усложняващата се технологична реалност.

Така може да се окаже съвършено погрешен ход опитът да насочваме любовта си към мъдростта, само към добре познати, отъпкани и предвидими пътища. Философията никога не е имала за цел да дава единствени или задължително верни отговори. В нейното поле противоречивите теми и актуалните въпроси заслужават най-голямо внима-

ние. Философията е ресурс, който трябва да е достъпен за всички, в нея няма граници и забранени теми, тя не е и не бива да бъде затворена система. Сред най-важните ѝ функции е да предоставя инструменти за мислене и създаване на собствена позиция. Само ако можем с разбиране да интерпретираме света, сме в състояние да му въздействаме. Промяната – това е равностойното право на новите идеи, понятия, теории да бъдат забелязани и дебатирани. В днешния, ставащ все по-монологичен и лишен от способност за изслушване свят можем само да спечелим, ако си върнем изгубеното изкуство на разговора.

Именно затова през 2023 г. списание „Философия“ отправя своята отворена покана за разговор към широк кръг от учени от областта на философията, социалните и хуманитарните науки.

От редакцията